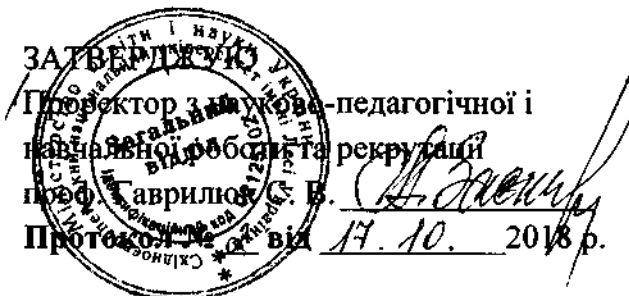

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогічної та вікової психології

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ

Підготовки   Бакалавра

Спеціальність   231 Соціальна робота

Освітня програма   Організатор освітньо-педагогічної діяльності в соціумі, соціальний педагог, педагог-організатор

Луцьк – 2018

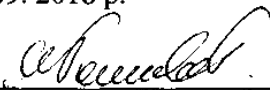
Програма навчальної дисципліни «Основи психології» підготовки бакалавра, спеціальності 231 соціальна робота, за освітньою програмою організатор освітньо-педагогічної діяльності в соціумі, соціальний педагог, педагог-організатор.

Розробник: Кульчицька А.В., доцент кафедри педагогічної та вікової психології, кандидат психологічних наук, доцент.

Рецензент: Федотова Т.В. доцент кафедри загальної і соціальної психології, та соціології, кандидат психологічних наук, доцент

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології

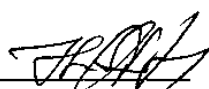
протокол № 2 від 05.09. 2018 р.

Завідувач кафедри:

Гоповський Я. О.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету психології

протокол № 1 від 05.09. 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету

Іванашко О. Є.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

протокол № ___ від __. __. 20__ р.

© Кульчицька А.В., 2018 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Спеціальність 231 Соціальна робота	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150/ 5	Освітня програма Освітньо-педагогічної діяльності в соціумі, соціальний педагог, педагог-організатор	Рік навчання 3 Семестр_5-ий Лекції 20 год. Практичні (семінарські) 34 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
ІНДЗ: немає	Освітній ступінь Бакалавр	Самостійна робота 86 год. Консультації 10 год. Форма контролю: залік

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Метою навчальної дисципліни «Основи психології» є засвоєння особливостей функціонування психіки та поведінки людини.

Основними завданнями дисципліни «Основи психології» є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- предмету психології як закономірностей розвитку і виявлення психічних явищ у житті та їх механізмів;
- розвитку психіки;
- виникнення та історичного розвитку людської свідомості;
- становлення наукового розуміння психічних явищ;
- сутності особистості, її рушійних сил розвитку та ідейної спрямованості;
- психології пізнавальної діяльності особистості;
- емоційно-вольової сторони діяльності особистості;
- індивідуально-психологічних особливостей особистості.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:
Знати:

- предмет і завдання психології;
- сутність і специфіку психічного відображення дійсності;
- рівні розвитку і форми прояву психіки;
- зміст, психологічні механізми і умови становлення розвитку свідомості та самосвідомості людини;
- зміст, основні характеристики та умови розвитку когнітивної, регулятивної афективної сфери особистості;
- індивідуально-типологічні особливості особистості (темперамент, характер, здібності) та можливості впливу на їхній розвиток;
- зміст, структуру, види діяльності та поведінки як психологічних феноменів;
- організувати дослідження психічних явищ відповідно до методологічних принципів психології;
- застосовувати адекватні методи дослідження психіки;
- проводити науково обґрунтований аналіз психологічних фактів;
- пояснювати психологічний зміст та механізми становлення розвитку різних форм прояву психіки (психічних процесів, станів і властивостей особистості, свідомих і неусвідомлюваних психічних явищ);
- аналізувати психологічний зміст, структуру, психологічні механізми і умови розвитку особистості та окремих її складових;
- застосовувати набуті знання для аналізу психологічної сутності різних проявів поведінки і діяльності особистості.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни складається з двох розділів: 1. Основи психології. 2. Вікова, педагогічна та спеціальна психологія.

Розділ 1. «Основи психології» складається з двох змістових модулів:

1. Особистість у соціальному оточенні. 2. Пізнавальна діяльність особистості.

(денна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Конс.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Особистість у соціальному оточенні							
Тема 1. Предмет психології: структура, завдання, методи		2	4	-	1	8	
Тема 2. Розвиток психіки і свідомості		2	2	-	1	8	

Тема 3. Психологія особистості		2	4	-	1	9	
Тема 4. Психологія спілкування		2	4	-	1	9	
Тема 5. Психологічні основи діяльності людини		2	4		1	9	
Разом за змістовим модулем 1		10	18	0	5	43	0
Змістовий модуль 2. Пізнавальна діяльність особистості							
Тема 6. Відчуття, та сприймання		2	2	-	1	8	-
Тема 7. Психологічний аналіз пам'яті		2	4	-	1	8	-
Тема 8. Мислення та уява		2	4	-	1	9	-
Тема 9. Увага та емоційно-вольові процеси		2	2	-	1	9	-
Тема 10. Індивідуально-типологічні особливості людини		2	4	-	1	9	-
Разом за змістовим модулем 2		10	16	0	5	43	0
Усього годин		20	34	0	10	86	0

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Психологія як наука і практика.	4
2	Психологія та її місце в системі наук про людину.	5
3	Психіка людини як предмет наукового вивчення.	5
4	Співвідношення психічних і фізіологічних процесів та явищ.	4
5	Загальні властивості відчуттів.	5
6	Теорії мислення	5

7	Уява і творчість	5
8	Спосіб життя та його вплив на особистість.	5
9	Особистість у практичній психології.	5
10	Індивідуально-типологічні особливості людини	5
11	Психофізіологічні властивості особистості.	5
12	Спілкування в соціальній психології.	5
13	Психологічні способи впливу в процесі спілкування.	5
14	Психологічні характеристики малих груп.	5
15	Нормативна поведінка в групі.	4
16	Конфліктні ситуації та шляхи їх розв'язання.	5
17	Психологічний феномен керівництва.	5
18	Увага та емоційно-вольові процеси	4
	Разом	86

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Не передбачено

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Модуль I передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного матеріалу, виконання практичних робіт безпосередньо на заняттях. Загальна кількість тем цього модуля становить 5. Кожна з тем оцінюється від 0 до 4 балів.

Модуль II передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного матеріалу, виконання практичних робіт безпосередньо на заняттях. Загальна кількість тем цього модуля становить 5. Кожна з тем оцінюється від 0 до 4 балів. Передбачає виконання модульних контрольних робіт, яка оцінюється у 30 балів кожна. Загальна кількість балів за виконання усіх робіт складає 100 балів.

Поточний контроль (мах = 40 балів)										Модульний контроль (мах = 60балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1					Модуль 2					Модуль 2		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					МКР 1	МКР 2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	30	30	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Загальна психологія: підручник / За заг. ред. Максименка С. Д. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 704 с.

2. Загальна психологія: підручник / Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. та ін. – К. : Либідь, 2005. – 464 с.
3. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості: навч. посібник / Кириленко Т. С. – К. : Либідь, 2007. – 256 с.
4. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посібник / Максименко С. Д. – К. : Центр навч. літератури, 2004. – 272 с.
5. Основи психології: навч. посібник / Веракіс А. І., Завалевський Ю. І., Левківський К. М. – Х. – К., 2005. – 416 с.
6. Основи психології: підручник / За заг. ред. Киричука О. В., Роменця В. А. – К. : Либідь, 2002. – 632 с.
7. Русинка І. І. Психологія: навч. посібник / Русинка І. І. – К. : Знання, 2007. – 367 с.
8. Скрипченко О. В. Загальна психологія: підручник / Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. – К. : Либідь, 2005. – 464 с.
9. Цимбалюк І. М. Психологія / Цимбалюк І. М. – К. : Професіонал, 2004. – 214 с.

Інтернет-ресурси з психології

- www.psi.webzone.ru – психологічний словник
- www.elib.org.ua – цифрова бібліотека України
- www.psylib.kiev.ua – психологічна бібліотека Київського фонду сприяння розвитку психологічної культури
- www.ncscho.org.ua – електронна енциклопедія психології
- www.osvita.org.ua – освітній сайт
- <http://chitalka.info> – студентська електронна бібліотека
- <http://uk.wikipedia.org> – Вікіпедія: вільна електронна енциклопедія (українська)
- www.lib.com.ua - електронна бібліотека
- www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. Вернадського

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Поняття про психологію як науку. Галузі психологічної науки.
2. Методи науково-психологічного дослідження.
3. Методи психології та організація психологічного дослідження.
4. Місце психології в системі наук.
5. Структура і завдання сучасної психології.
6. Поняття про психіку.
7. Мозок і психіка.
8. Психіка і свідомість.
9. Свідомість та її структура.
10. Основні етапи розвитку психіки та форм поведінки у тваринному світі.
11. Поняття про відчуття. Характеристика окремих видів відчуттів.
12. Розвиток уявлень про природу відчуттів.
13. Види відчуттів та їх характеристика.

14. Класифікація відчуттів.
15. Поняття про сприймання. Види сприймань.
16. Класифікація сприймання. Сприймання простору, часу і руху.
17. Загальне поняття про пам'ять. Види пам'яті.
18. Основні процеси пам'яті.
19. Індивідуальні відмінності пам'яті та методи дослідження пам'яті.
20. Поняття про мислення. Характеристика мислення як вищої форми пізнавальної діяльності.
21. Мислення як діяльність.
22. Мислительні операції як основні механізми мислення.
23. Форми та види мислення.
24. Індивідуальні особливості мислення.
25. Поняття про уяву.
26. Характеристика основних видів уяви.
27. Індивідуальні особливості уяви.
28. Поняття про діяльність.
29. Види діяльності та їх характеристика.
30. Психологічна характеристика основних видів людської діяльності.
31. Поняття про волю.
32. Вольові якості особистості.
33. Розвиток волі в онтогенезі.
34. Поняття про емоції та почуття.
35. Класифікація емоцій та почуттів.
36. Форми переживання почуттів: афекти, стреси, настрої, фрустрація.
37. Вищі почуття, їх характеристика.
38. Поняття про темперамент.
39. Характеристика основних типів темпераменту.
40. Темперамент і проблеми виховання.
41. Загальне поняття про характер. Структура характеру.
42. Формування характеру в різні вікові періоди.
43. Поняття про здібності.
44. Види здібностей та їх розвиток.
45. Поняття особистості в психології. Структура особистості.
46. Структура свідомості.
47. Розвиток самосвідомості в онтогенезі.
48. Періодизація психічного розвитку.
49. Спрямованість особистості.
50. Поняття про групи та колективи.
51. Поняття спілкування та комунікації.
52. Засоби та види спілкування.
53. Рівні спілкування.
54. Поняття про конфлікт.
55. Види конфліктів.
56. Місце вікової психології в системі психологічної науки.

57. Спеціальна психологія та її галузі.
58. Співвідношення між віковою психологією та іншими галузями психології.
59. Поняття про вік людини; різновиди віку.
60. Періодизація психічного розвитку людини.
61. Методи вікової психології.
62. Педагогічна психологія та її галузі.
63. Методи педагогічної психології.
64. Педагогічна діяльність: характеристика та зміст.
65. Особливості проведення спостереження, експерименту, опитування та тестування з особами різного віку.
66. Питання онтогенезу психіки людини.
67. Основні умови психічного розвитку людини.
68. Сучасна періодизація психічного розвитку людини.
69. Етапи розвитку дитини у пренатальному стані.
70. Центральне психологічне новоутворення періоду новонародженого.
71. Криза народження та її характеристика.
72. Криза першого року життя: симптоми, шляхи подолання.
73. Центральні психологічні новоутворення немовлячого періоду.
74. Особливості пізнавальної сфери у ранньому дитинстві: сприймання, пам'ять, увага, увага.
75. Мовленнєвий розвиток у ранньому дитинстві. Егоцентричне мовлення. Білінгвізм.
76. Страх та тривоги у ранньому дитинстві; їхні причини та різновиди.
77. Становлення Я-концепції у ранньому дитинстві.
78. Криза третього року життя: симптоми, шляхи подолання.
79. Страх та тривоги у пізньому дитинстві.
80. Взаємини з батьками і ровесниками у пізньому дитинстві.
81. Дитяча дружба: стадії розвитку, функції. Модель Р. Селмана.
82. Розвиток Я-концепції у пізньому дитинстві.
83. Криза сьомого року життя: симптоми, шляхи подолання.
84. Центральні психологічні новоутворення пізнього дитинства.
85. Загальні тенденції формування особистості підлітків.
86. Криза підліткового періоду: симптоми, шляхи подолання.
87. Становлення Я-концепції в юнацькому віці.
88. Криза юнацького віку: симптоми, шляхи подолання.
89. Центральне психологічне новоутворення юнацького віку.
90. Кризи віку дорослості.